

Beleidsanalyse gemeente Heumen

Economische visie Gemeente Heumen 2010-2020

Ruimte voor ondernemen

28 januari 2010 vastgesteld

- Leidend is de economie van de Stadsregio Arnhem-Nijmegen. Zijn vijf speerpunten: Energie en milieu (o.a. innovatieve glastuinbouw), Gezondheid, zorg en welzijn, Halfgeleiders en technologie, Mode en vormgeving, Toerisme;
- Heumen kan getypeerd worden als aantrekkelijke woonomgeving, voortuin voor Nijmegen, groene gemeente, lage belastingdruk, hoog opgeleide bevolking en lage werkloosheid, forensengemeente en stabiele bevolkingsomvang en vergrijzing;
- Verkeersdrukke tijdens spits knelpunt;
- Dienstensector is groeisector en m.n. Malden ligt hiervoor gunstig t.o.v. Nijmegen. Zijn 200 dienstverlenende bedrijven aan huis aanwezig;
- Toerisme groeisector. Zijn met name wandelaars en fietsers. Enige verblijfsmogelijkheden in gemeente;
- Zestal bedrijventerreinen. Zijn lokale terreinen voor lokale vraag. Kwart van werkgelegenheid is te vinden in de industrie. Komen geen lokale bedrijven meer bij. Hoge Brug en Sluisweg zijn grootste terreinen en worden gerevitaliseerd;
- Landbouwsector kent krimp. Nu 90 bedrijven met 200 arbeidsplaatsen;
- In detailhandel zo'n 75 ondernemingen met 600 werknemers, waarvan de helft bij een viertal bedrijven (2 tuincentra en 2 supermarkten). Winkelcentrum Malden heeft bovenlokale functie. Beschikbaarheid parkeerplaatsen staat onder druk;
- Visie: stimuleren dienstverlening (aan huis), beter benutten recreatieve mogelijkheden. Kwaliteit landschap op peil houden. Industriële bedrijvigheid behouden op terreinen, in de woonkern alleen als te combineren is met woonfuncties, faciliteren nevenfuncties in buitengebied, faciliteren winkelcentrum Malden. In kleine kernen marktwerking.

Beleidsnota Recreatie & Toerisme

Heumen, centraal in het Rijk van Nijmegen

Schakel tussen de Gelderse Poort en het land van Maas en Waal

25 januari 2008

- Opgesteld om plattelandsontwikkeling te stimuleren. In kader Vitaal Gelderland kunnen diverse ontwikkelingen worden ingezet. Voor recreatie en toerisme ontbrak nog beleid in Heumen;
- Gemeente heeft landelijk karakter met een variatie aan landschappen. In oosten maakt het deel uit van het Nationaal Landschap de Gelderse Poort;
- Toerisme en recreatie is belangrijk omdat: groeisector met werkgelegenheid, alternatief voor minder rendabele agrarische bedrijven, draagt bij aan aantrekkelijke leefomgeving en leefbaarheid en investeringen hebben positieve wisselwerken op natuur en landschap, cultuurhistorie en leefbaarheid in kleine kernen;
- Rijk van Nijmegen wordt vooral bezocht voor dagrecreatie en kort verblijf. Rond wandelvierdaagse is wel langer verblijf aanwezig;
- Onderdeel van twee Regionaal Bureau voor Toerisme (RBT), zowel Kan als land van Maas en Waal;

- Sterke punten zijn: landelijkheid, kleinschaligheid, natuur en landschap, ligging bij Nijmegen;
- Zwakke punten zijn: geen hotels en conferentiecentra, weinig promotie, cultuurhistorie weinig in beeld, weinig attractieve uiterwaarden en nauwelijks toegang tot Maas, barrières in de vorm van de A73 en het kanaal;
- Om recreatie te stimuleren: behoud en versterken landschap (zoals maasheggen), uitwerking van een thematische benadering (Romeinen, middeleeuwen), versterken netwerk van kleinschalige bezienswaardigheden, verbeteren aantrekkelijkheid dorpen, ruimte geven aan verblijfsmogelijkheden (hotel);
- Prioriteiten: versterken promotie Heumen (brochure en informatiemateriaal) en aansluiting zoeken bij toeristisch recreatieve projecten van buurgemeenten.
- Doelen: bijdragen aan inkomen en werkgelegenheid, bevorderen aantrekkelijke leef- en woonomgeving en vestigingsklimaat en bevorderen positieve beeldvorming door inwoners en bezoekers;
- Worden meerdere plannen genoemd, waaronder: ommetjes rond de kernen (raakvlakken met Maasheggen project en land van heerlijkheden);
- Onduidelijk of de nota is vastgesteld met een gewenste bijna verdubbeling van het budget naar 90.000 per jaar.

Dorpsvisie Heumen

Concept

31-3-2008

- Status: niet vastgestelde structuurvisie, is visie van de dorpsbewoners;
- Kwaliteit van leven in Heumen staat onder druk (verkeer, vergrijzing, vraag woningen);
- Plaatsen geluidschermen in relatie met woningbouw Heumen-West;
- College heeft zich in 2006 uitgesproken voor de bouw van betaalbare woningen (300 in gemeente);
- Hoeveelheid aan ontwikkelingen in en om Heumen is aanleiding voor bewoners geweest aan een toekomstvisie te bouwen. Deze toekomstvisie, het groenstructuurplan, de woonvisie en ander beleidsdocumenten vormen de basis voor deze structuurvisie;
- Heumen is een eiland: gevangen en geïsoleerd, maar ook zichzelf en bijzonder;
- Richting noordwesten geen goede langzaam verkeersverbinding richting vennengebied en Heumensche Bos. Ook over de sluis is geen verbinding meer aanwezig;
- De uiterwaarden zijn slechts beperkt toegankelijk. Gemeente maakt onderdeel uit van twee stroomgebieden met grens op de Looistraat;
- Maas krijgt een peilopzet van 30 cm. Er komt een tweede sluis bij Heumen (keersluis). Uiterwaarden van Heumen en Maas-Waalkanaal behoren tot de EHS. Zij vormen verbinding tussen Overasseltse Vennen en Rijk van Nijmegen. Maatregelen in uiterwaarden om waterafvoercapaciteit van Maas zo optimaal mogelijk te maken;
- Heumen is een dorp met fraaie groene lanen;
- Er zijn geen maatschappelijke voorzieningen op gebied gezondheidszorg. Wel is er een wooncomplex voor ouderen;
- Dorp is weinig aantrekkelijk voor recreanten door gemis verbindingen met belangrijke natuurgebieden en landschappen;

- Kwaliteit van leven is hoofduitgangspunt. Kwaliteiten dorp zijn hoofdzakelijk: bereikbaarheid, ligging tussen drie grote natuurgebieden, nabijheid water en dorpse karakter nabij grootstedelijk gebied;
- Hoofdkeuzen; dorpse kwaliteit in een landelijk gebied, voorzieningenniveau op peil houden, benutten recreatieve potentie.
- Heumen mag en moet groeien stellen bewoners, maar wel met beeldkwaliteit en variatie (genoemd wordt een aantal van 300 woningen);
- Structuurvisiekaart heeft allerlei symbolen erop binnen de genoemde hoofdkeuzen.

Strategische visie gemeente Heumen 2020

‘Samenleving aan zet’

Vastgesteld

Maart 2012

- Richtinggevende ideeën over verschillende beleidsterreinen voor nabije en verdere toekomst;
- Rode draad is terugtrekkende overheid en gebruik maken van kracht in lokale gemeenschap;
- Sterke kenmerken Heumen: lokale samenwerking ‘welzijn, wonen en zorg’, sociaal vitale gemeente met rijk verenigingsleven, grote waardering voor identiteit van groene plattelandsgemeente met ruimte voor kleine, zelfstandige dienstverlenende bedrijven, werken goed samen met buurgemeenten;
- Zwakke kenmerken Heumen: leefbaarheid in drie kleine kernen onder druk, kleine en kwetsbare ambtelijke organisatie, onvoldoende openbaar vervoer en cultuurverschillen tussen de dorpen;
- Wat wil gemeente zijn in 2020:
 - o Sociaal vitale gemeenschap (voorzieningen kwaliteit boven kwantiteit, inwoners zetten zich actief in, ondersteuning voor kwetsbare groepen);
 - o Groene en plattelandsgemeente met ruimte voor eigen identiteit en ondernemen (recreatie en toerisme kansrijk (kleinschalig en cultureel), ieder dorp zijn eigen identiteit en goed bereikbaar, alternatieve routes Malden, goed bereikbaar winkelcentrum en stimuleren ondernemerschap;
 - o Wonen voor het leven: een samenleving waarin inwoners hun hele leven kunnen wonen (door een combinatie van passende huisvesting, bereikbare voorzieningen en een toegankelijke woonomgeving; extra aandacht voor huisvesting voor ouderen en starters; het realiseren van passende huisvesting is een verantwoordelijkheid van allen).
- Heumen in toekomst gericht op wettelijke taken en ondersteuning eigen kracht uit samenleving met efficiënt en niet-bureaucratisch apparaat gericht op samenwerking, oplossingsgericht, communicatief, kostenefficiënt en betrouwbaar.
- Van de partijen wordt verantwoordelijkheid, participatie en vertrouwen gevraagd.

Structuurvisie Malden

Vastgesteld 28 november 2009

- Inzet op behoud aantrekkelijke woonkern met groen en dorps karakter en hoog voorzieningenniveau;

- Kern ruimtelijk niet meer uitbreiden (zit aan grenzen), maar ligt wel een woningbehoefte van 300 tot 450 woningen. Keuzes maken en inzet om niet het groen op te offeren;
- Kanaalzone verplaatsing betonfabrieken speelt op (middel)lange termijn. Is dan ook nodig sportvelden te verplaatsen. Kijken nog naar bedrijventerrein langs Ambachtstraat;
- Veldschuur als private voorzieningencentrum in ieder geval tot 2022 handhaven;
- Inzet op inbreiding, herstructurering en herontwikkeling. Rondom het centrum vooral voor ouderen;
- Verschillende locaties worden omschreven met hun mogelijkheden en beperkingen;
- Bevolkingssamenstelling vrij gelijk aan die van gemeente als geheel. 65+ (vooral) en 15-24 neemt toe als groep, andere leeftijdsklassen dalen in aandeel;
- Inzet op sterke punten door groen en dorps karakter te handhaven en toch gemakken goed voorzieningenniveau als stadswijk;
- Benutten kansen door te kijken naar inbreidingslocaties bij entree dorp;
- Winkelcentrum van groot belang om te handhaven. Parkeerproblematiek oplossen;
- Kerkplein was druk parkeerterrein iets aan doen (nu is eerder omgekeerde het geval);
- Alternatieven drukke Rijksweg niet verder uitgewerkt: aanpassen, omleiden of nieuw tracé.

Dorpsplan Overasselt

Verder bouwen aan leefbaarheid

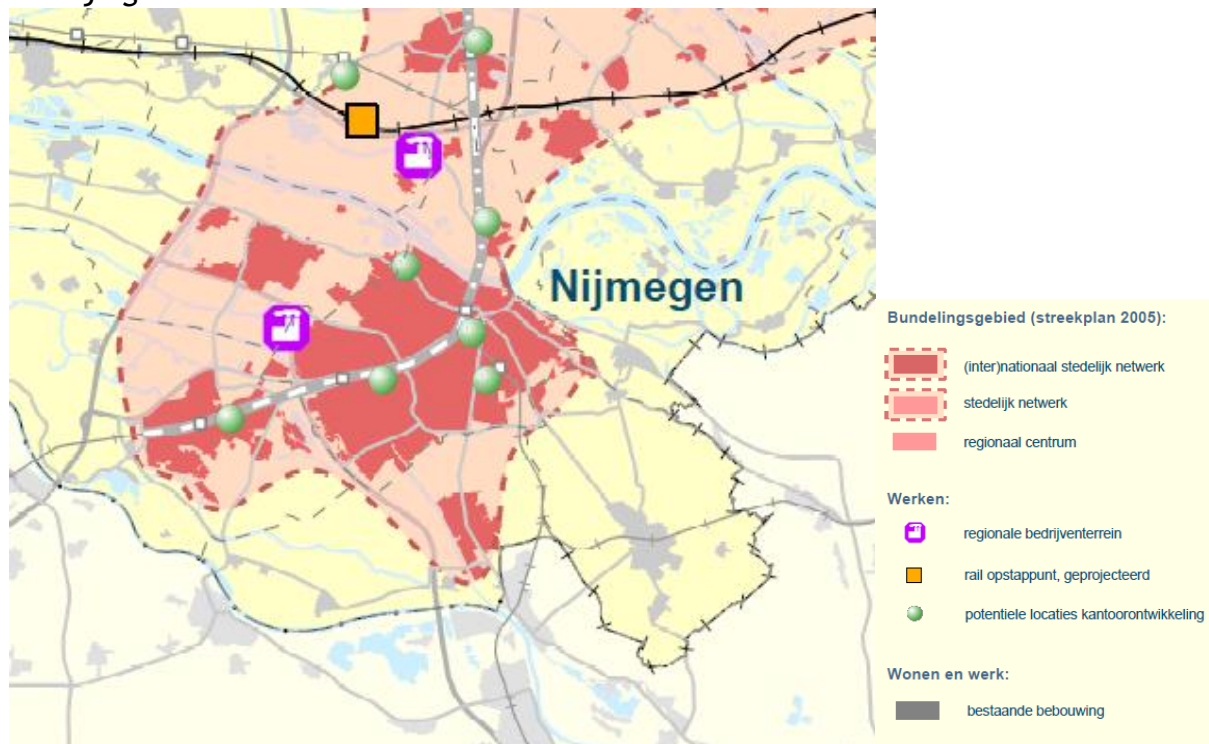
Juni 2009

- In 2007 heeft proces plaatsgevonden, waaronder een 'droomavond';
- Er is niet echt een dorpskern. De katholieke kerk en de daaromheen gelegen winkels functioneren min of meer als dorpskern;
- Zijn zo'n 2.600 inwoners (16% gemeente);
- Het dorp kent een bloeiend verenigingsleven (59 verenigingen) en komt sterk op voor haar belangen. Het Verenigingsgebouw speelt een grote rol daarbij als fysieke spil in het dorp. Gebouw is voor en door het dorp gebouwd;
- Dorpsplan is als het door gemeente erkend wordt (is dat zo?) kader voor toekomstige ontwikkelingen, helpt het Dorpsplatform Overasselt om zich te profileren vanuit een visie en maakt het gemakkelijker voor individuele bewoners om initiatieven te realiseren die passen in het dorpsplan;
- Dorpsplan spreekt zich zowel uit over dorp als buitengebied;
- Vanuit droomavond veel stickers (5+) bij: fietsroutes en wandelpaden buitengebied, behoud/uitbreiden winkelbestand, betere ouderenopvang/TOP-kamers, beter OV ook in avond, rondweg ten noorden van Overasselt, (goedkope) nieuwbouw voor jongeren/starters, geleidelijke uitbreiding dorp (21), dorpskarakter behouden, geen hoogbouw, dorpsplein voor Verenigingsgebouw;
- Dorpen pas vanaf eind 19^e eeuw rondom hun nieuwe kerken gegroeid. Daarvoor meer verspreid met een soort van gezamenlijke basis rondom de schuilkerk van Schonenburg;
- Er is sprake van vergrijzing. Zoveel mogelijk voorkomen door het bouwen van betaalbare woningen en door passende (zorg)voorzieningen;
- Behoud van dorpse karakter zal leidraad moeten zijn bij nieuwe plannen;

- Nieuwe Dorpsplein moet er komen, verder pleidooi voor minder verharding Hoogstraat;
- Kwaliteit van buitengebied moet gehandhaafd blijven. Agrarische bedrijven moeten zich daarin kunnen blijven ontwikkelen. Meer recreatieve ontwikkelingen en nieuwe landgoederen die opengesteld worden, worden toegejuicht;
- Dorpswerkgroep propageert geen rondweg, want vormt scheiding naar vennengebied en kan winkeliers omzet kosten;
- Mist vooral wandelvoorzieningen die het rivierengebied met het vennengebied verbinden;
- Dorp zou meer aan Maas kunnen komen door aanliggend wandelpad en herstel fietspendelboot Grave-Boxmeer;
- Pleidooi aan bewoners om de aanwezige voorzieningen vooral te gebruiken;
- Zouden graag OV-verbinding zien met nieuwe NS-station;
- Er is behoefte aan speelplekken voor oudere kinderen en men ziet graag een kinderwerker voor de drie kerkdorpen;
- Ten aanzien van leefbaarheid wordt duurzaamheid nagestreefd, betekent meer groen, zuinig met energie, schoonhouden van dorp, bloemrijke akkerranden, ecologische verbindingen, etc.;
- In Overasseltse vennen zet Staatsbosbeheer in op teruggang naar 1850 met minder bos en meer heide. De bomenkap is echter omstreden. Ook de voorgestane natuurdoelen en het tegengaan van verdroging levert enige spanning op met de agrarische structuur in de omgeving;
- Komt bedrijventerrein 'werklandschap' in noordwesten waar vooral kleine ondernemingen en starters een kan krijgen. Streven is hier om een groene uitstraling te geven en een goede integratie met het dorp;
- Pleidooi om aantrekkelijkheden van Overasselt meer voor het voetlicht te brengen, mede door TOP's en ook aandacht gevraagd voor architectuur van gebouwen;
- Graag gescheiden fietspaden langs Hessenvbergseweg/Loksheuvelseweg en ontmoedigen vrachtverkeer door Hoogstraat;
- Geheel afsluiten van Maasdijk voor gemotoriseerd verkeer.

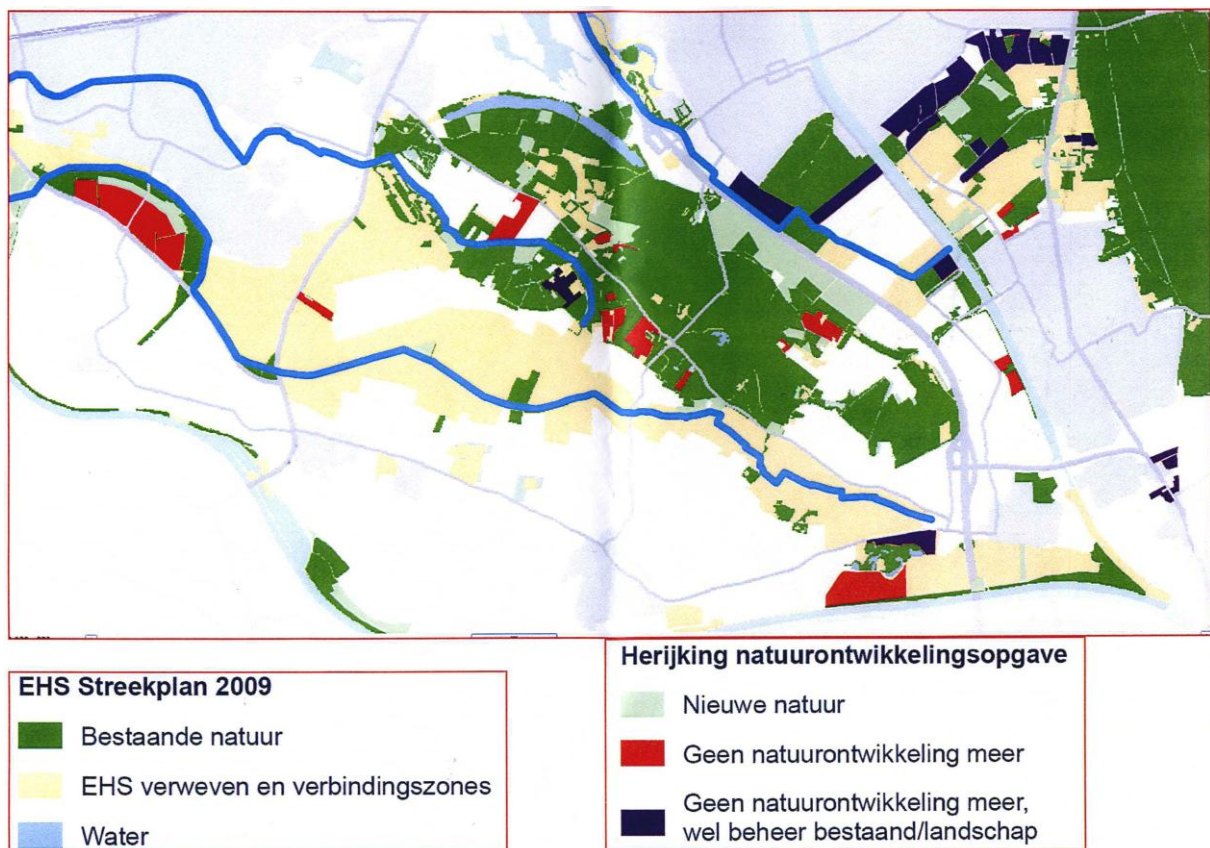
Ruimtelijke verordening Gelderland
(ook ontwerp 1^e herziening 2012, wat betreft bedrijventerrein en EHS)

Bedrijvigheid

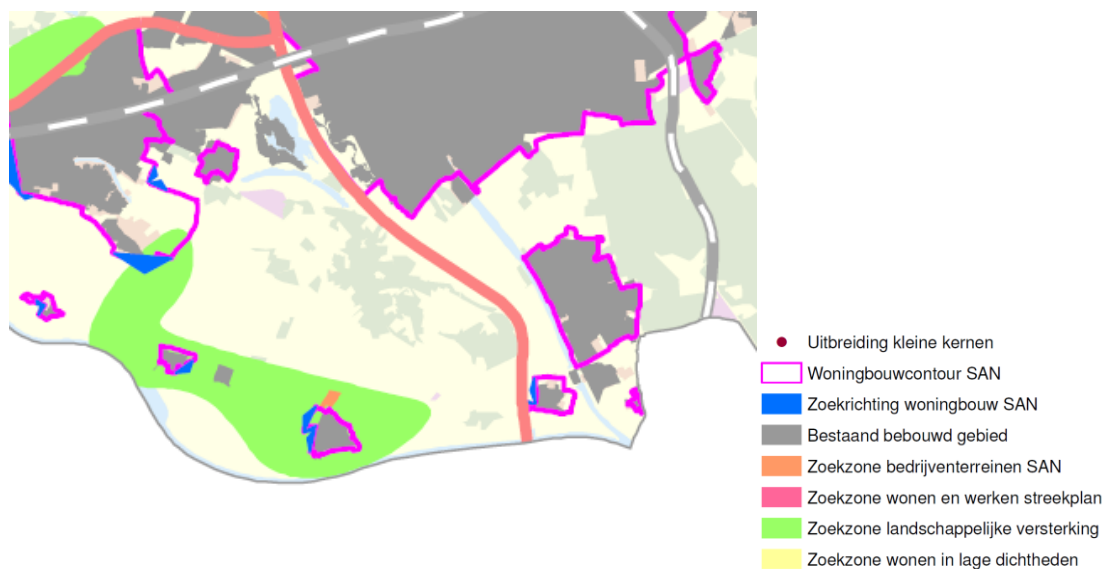

In juni 2011 hebben Provinciale Staten de nieuwe Structuurvisie bedrijventerreinen en werklocaties vastgesteld (zie bovenstaande kaart). Het was toen niet meer mogelijk om dit beleid in de RVG op te nemen.

EHS

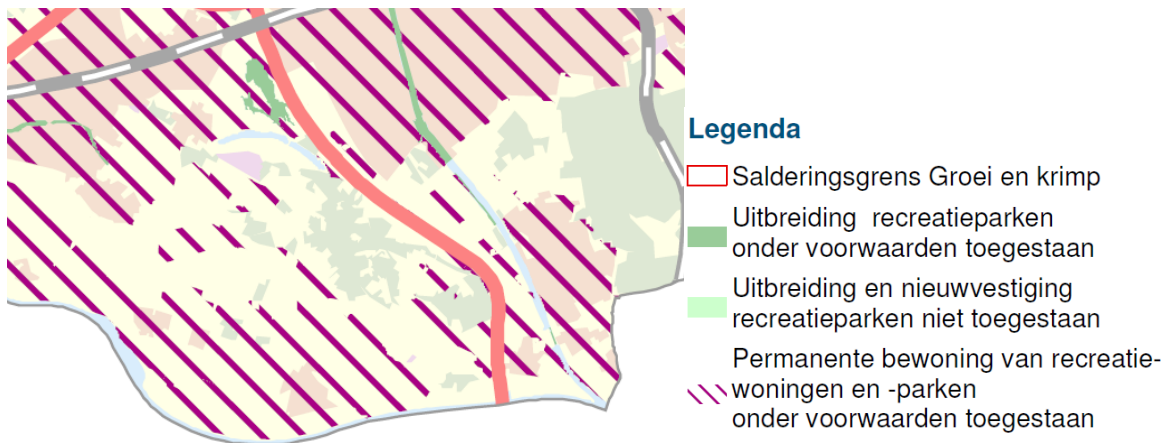

Wonen

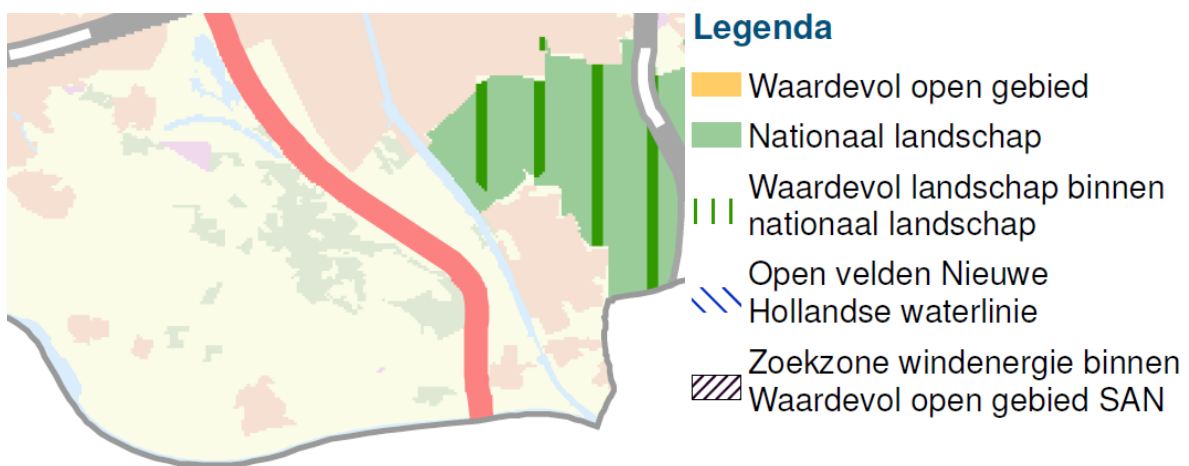

Verstedelijkingskaart

Recreatie

Landschap

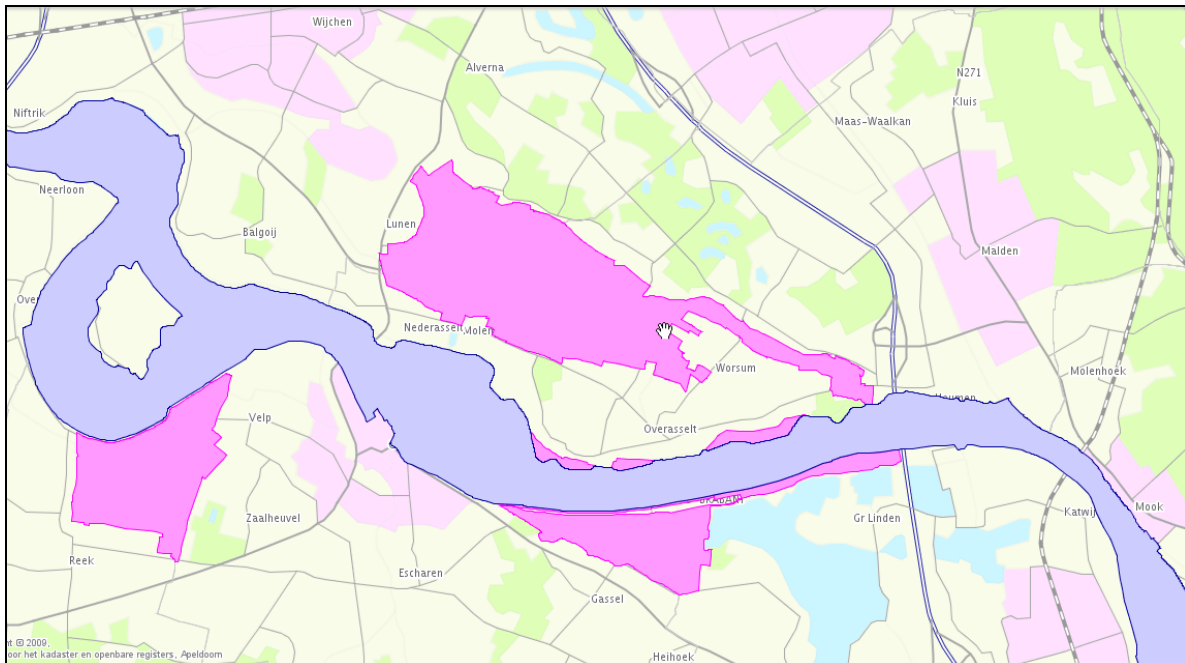
Deltaprogramma Rivieren

Deltaprogramma Rivieren werkt met veel verschillende partijen (waaronder gemeenten) samen om uiteindelijk te komen tot een voorkeursstrategie voor het rivierengebied. Het Deltaprogramma Rivieren (voor de lange termijn) begint waar het programma Ruimte voor de Rivier (voor de korte termijn) ophoudt. Wat binnen het Deltaprogramma overduidelijk is, is dat watertekort én wateroverlast verschillende kanten van één medaille zijn. Daarom is het belangrijk dat deze vraagstukken in samenhang worden aangepakt.

Het Deltaprogramma heeft een belangrijke functie voor een samenhangende ontwikkeling van de wateropgaven in zowel het hoofdwatersysteem als de regionale systemen. Vanuit verschillende deelprogramma's wordt momenteel gewerkt aan een gebundelde inzet om een goede verbinding te krijgen tussen waterveiligheid, zoetwatervoorziening en ruimtelijke ontwikkeling, zaken die nu nog vaak afzonderlijk behandeld worden.

In 2015 moeten niet alleen voorkeursstrategieën worden vastgesteld en deltabeslissingen worden genomen, maar ook een begin worden gemaakt met de uitvoering van deltamaatregelen.

Voor de gemeente Heumen is het Deltaprogramma ook van belang. Dit als gevolg van de in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) opgenomen kaartbeeld en regels met betrekking tot het binnendijkse gebied van de gemeente Heumen. Het betreft een gebiedsreservering voor de lange termijn voor de Maas. Hierover vinden nu de hiervoor genoemde samenwerking plaats over te hanteren voorkeursstrategieën.

Gebiedsreservering in gemeente Heumen uit het Barro (roze gebieden).